

GONIEC KRAKOWSKI

CENY OGŁOSZEŃ: Po tekście 1 mm w 1 szpalcie (szer. szp. 22 mm) 36 gr. W tekście 1 mm w 4 szpalcie (szer. szp. 69 mm) 3.— Zł. Drobnie za słowo 24 gr. Pierwsze słowo tłusty druk (najwyżej 3 słowa) 40 gr.

Rok II.

Nr. 243.

Kraków, piątek 18 października 1940 r.

Nadesłana a nie zamówiona przez kłopotliwe ręko pisy będą zwracane autorem jedynie wówczas gdy dołączona została znaczki pocztowe na opłacenie przesyłki zwrotnej. Prenumerata miesięczna 4.50 Zł. z odnośnikiem do domu 5 Zł. — Ktoś czekowe: Warszawa 658

Pakt Berlin-Moskwa jest niewzruszony.

Rosja nie bierze udziału w »politycznych rozmowach« skierowanych przeciwko Niemcom

(-) Berlin, 17 października. Wysłanie niemieckiej misji wojskowej do Rumunii spowodowało w Londynie wprost zdumiewający wzrost ruchliwości. Wczoraj "Times" próbował głosić syrenami wabić Turcję, Jugosławię i Grecję do utworzenia barier, celem obrony tak ważnego dla Anglii Bliskiego Wschodu, a dziś podjął tę samą akcję "Daily Telegraph" oraz inne dzienniki angielskie, publikując wiadomości, według których pomiędzy Anglią, Rosją sowiecką, Turcją, Jugosławią i Grecją mają się toczyć rokowania w sprawie partii Niemiec ku wschodowi.

Doniesienia te mają jedną wyłączną tendencję nadania faktowi wysłania niemieckiej misji wojskowej do Rumunii charakteru ostrza antyrosyjskiego. Podobnie jak po zawarciu Paktu Trzech Mocarstw, angielska propaganda rzuciła się na tę samą przynętę, tak i obecnie stara się ona w dzisiejszej krytycznej sytuacji Anglii wyciągnąć dla siebie pewne korzyści, malując na murze nowego straszaka sowieckiego.

Podobnie jak z okazji podobnych tendencyjnych wyskoków przy Pakcie Trzech Mocarstw, tak i w tym wypadku nastąpiła

niewzłocznie odpowiedź z Moskwy.

Urządowe zaprzeczenie agencji Tass brzmi następująco: "Agencja Reutera podała do wiadomości doniesienia angielskiego dziennika "Daily Telegraph" jakoby pomiędzy Anglią, Turcją, Związkiem Sowieckim, Jugosławią i Grecją planowane były rozmowy w sprawie przeciskania się Niemiec ku wschodowi.

TASS jest upoważniony do oświadczenia, że powyższe doniesienie "Daily Telegraph" nie odpowiada faktom.

Powyższe zaprzeczenie TASS-a stanowi nowy polczyk dla Anglii, który posiada na tyle mocy, aby znówu sprowadzić ją ze świata złudzeń do świata realnych faktów. Zakrawa wprost na ironję, z jaką regularnością angielska propaganda puszcza w świat wiadomości, mające na celu zakłócenie stosunków niemiecko-sowieckich, — przyczem za każdym razem, nie mija 48 godzin, aby z Moskwy nie nadeszła odpowiedź, która pozwala zerżentować się, że te marzenia pozostają w beznadziejnym kontraście z rzeczywistością.

O tem, że są jeszcze Anglicy, którzy doceniają pełne znaczenie wypadków w południowo-wschodniej Europie, wynika z artykułu londyńskiego "Daily Express", który nie znajduje dość słów żalu z powodu odwrótu angielskiego z Rumunii.

Dziennik pisze: "Świat stracił operetkowe królestwo i operetkowego króla. Wielka Brytania straciła pięć milionów funtów szterlingów w inwestycjach, 20 milionów funtów szterlingów w pożyczkach, ale o wiele ważniejszym, jak to wszystko jest fakt, że Anglija straciła znowu część swego prestiżu. Znowu jeden poseł brytyjski pakuje swoje walizy, aby jechać do ojczyzny i wyznaczyć tam niepowodzenie swej misji".

"Daily Express" zupełnie słusznie ocenił sytuację, a aluzja do postów pakujących walizy, przywodzi na myśl wspomnienia z Berlina, Warszawy, Kopenhagi, Oslo, Hagi, Brukseli, Wiedni i Rzymu. Anglija została ostentacyjnie wyparta z kontynentu. To jest nauka, jaka wypływa z jednego jedynego roku wojny, prowadzonej z Niemcami.

Największe bombardowanie w historii świata.

Ataki niemieckie następują z niezmniejszoną energją i siłą. — W licznych dzielnicach Londynu szaleją olbrzymie pożary.

(§) Nowy Jork, 17 października. Również w ciągu ostatnich 24 godzin ataki niemieckie toczyły się nieprzerwanie i z niezmniejszoną siłą i energją na żywotne centra wysep brytyjskiej, oraz jej stolicy. Coraz dalej rozciągają się pola ruin, coraz większe epizody nocy, coraz większe pożary, a w całym kraju szerzy się coraz większe zamieszanie i chaos.

"Niemieckie bombardowanie znowu z regularnością co 5 minut przelatywa nad wybrzeżem Anglii, przypuszczając ataki, najbardziej zaciebie w ciągu wojny", tak charakteryzuje sprawozdawca amerykańskiej agencji informacyjnej "Associated Press" rozpoznawia sytuację wojny.

"Bomby sypały się jak deszcz na stolicę Anglii oraz Liverpool i centra przemysłowe środkowej Anglii. Robotnicy, którzy usiłowali uprząć gruzy, spowodowane ostatniej nocy, oraz wydobyć zabitych i rannych z zawałonych budynków, zostali zasypani bombami.

Było to największe bombardowanie w historii świata. Łoskot niemieckich motorów i detonacje bomb zdawały się nie mieć końca. Jeszcze w godzinach rannych płonęły niezliczone pożary, które strażce ogniowe usiłowały rozpaczliwie zlokalizować.

Ogółem w 56 dzielnicach Londynu wyrządzono więcej lub mniej znaczne szkody. Dotychczas nie opublikowano jeszcze wysokości strat, jednak rząd dał do poznania, że w Londynie były one większe niż gdzieśkolwiek. Wiele publicznych budynków zostało zrównanych z ziemią.

Nawet londyńskie dzienniki poranne zatytułowały swoje doniesienia wielkimi nagłówkami brzmiącymi np. "Najstraszniejsza noc od wybuchu wojny", lub "Bombardowanie Londynu najstraszniejsze z dotychczasowych". Londyński "Daily Express" w obliczu siły i zaciętości ataków niemieckich oraz wielkich rozmiarów szkód

widział się zmuszony do natchnienia swoich czytelników odwagą i otuchą.

W związku z wtorkowymi atakami niemieckimi na Londyn donosi w dalszym ciągu "Associated Press", że brytyjski minister pracy Bevin "omal nie padł ofiarą bomby niemieckiej". Mianowicie jedna bomba upadła tuż obok domu ministra pracy i lekko go uszkodziła. Sam minister Bevin jak dodaje sprawozdawca amerykański, wyszedł bez szwanku.

Znamiennym uzupełnieniem doniesień nadchodzących z Londynu jest korespondencja, zamieszczona przez "New York Post", która m. in. pisze, co następuje: "Z braskiem dnia Londyn był zasiany gruzami zburzonych domów". Na kilku ulicach widniały wielkie kraterki od bomb, inne były zasypane rumowiskiem, wiele budynków było spalonych. Liczne linje tramwajowe zostały unieruchomione z powodu zasypania ulic gruzami i uszkodzenia nawierzchni bombami, liczne budynki zawaliły się na jezdnie".

"United Press" podziwia regularność z dokładnością zegarka, z jaką niemieckie eskadry powietrzne przelatywały nad Anglią południową. Całymi godzinami krążyły one nad Anglią urągając wszelkim brytyjskim wysiłkom obronnym i powodując wielkie straty w Londynie i w innych miejscowościach.

We wtorek — jak donosi wymieniona a-

Zdolność produkcyjna przemysłu angielskiego spadła o 60 procent

(-) Budapeszt, 17 października. Sprawozdawca rządowego węgierskiego biura prasowego MTI pisze, że szkody wyrządzone bombardowaniem w Londynie są

znaczne, a oddziały ochrony przeciwlotniczej i straże ogniowe mają wiele pracy z

przy prowadzaniu ulic do stanu używalności.

Przy usuwaniu stosów gruzów zatrudnionych jest tysiące bezrobotnych. Wskutek ciśnienia powietrza przy eksplozji bomby doznal silnego skrzywienia miecz piastycznej grupy na frontonie parlamentu, dzieła Ryszarda Loewenherza. Udzielono mu jednak „pierwszej pomocy” i sprostowano go ponownie.

Restauracje, które z powodu słabego ciśnienia gazu nie mogą obecnie gotować w swych kuchniach, posługują się otwartymi paleniskami, ustawionymi na ulicach do przygotowywania swych potraw.

O wielkiej celności bomb niemieckich mówi również urzędowy komunikat brytyjskiego ministerstwa lotnictwa, pisząc co następuje: "Szkody dotknęły głównie budynki przemysłowe i objekty użyteczności publicznej". Nie może lepiej podkreślić pustoszących skutków niemieckich ciosów odwetowych, jak to krótkie zdanie, które obala całe zakłamane propagandy.

Również inne urzędowe źródła londyńskie przyznają obecnie, że szkody w brytyjskich zakładach przemysłowych są większe, niż to przyznawała dotychczas tendencyjna propaganda angielska.

I tak członek brytyjskiej Rady eksportowej sir Cecil Weir oświadczył np. w pewnym przemówieniu, że produkcja szeregu fabryk angielskich pracujących na eksport spadła od chwili rozpoczęcia ataków powietrznych o 30%.

Cyfra ta jest niewątpliwie obliczona bardzo ostrożnie i jest raczej za niską. Przysięgam, według oświadczenia sir Cecila Weira chodzi o zakłady pracujące wyłącznie na eksport, a więc nie o fabryki przemysłu wojennego, w ścisłym tego słowa znaczeniu.

Główna siła niemieckich ataków powietrznych kieruje się jednak przede wszystkim przeciwko takim fabrykom, i wskutek tego ich zdolność produkcyjna musiała spaść znacznie bardziej. W kołach poinformowanych zmniejszenie produkcji w fabrykach pracujących dla przemysłu wojennego, ocenia się na co najmniej 50-60%.

Na temat nastrojów ludności brytyjskiej przynosi londyński "Evening News" ciekawe informacje, zaczerpnięte z artykułu opublikowanego przez "New York Herald Tribune", który w kołach nowojorskich wywołał usprawiedliwioną sensację.

W artykule tym, w którym autor zarzuca rządowi brytyjskiemu brak inicjatywy, wskazuje z naciskiem, że narodowi brytyjskiemu otworzy się dzisiaj oczy. Zrozumiał on obecnie, że rząd nie ma najmniejszych możliwości przeprowadzenia koniecznych zarządzeń, celem dostosowania kraju do warunków wojennych. Dopiero pod naciskiem opinii publicznej zdecydowana się poczyniła niezbędne kroki, celem ochrony ludności cywilnej, ale tylko z takim skutkiem, że w masach cierpiącego ludu trwa nieustanne zarzewie niepokoju i niezadowolonia.

Stalownia w Barrow unieruchomiona.

(-) Genewa, 17 października. Jak donosi "Birmingham Post", w elektrowni zakładów przemysłowych stalowni hema-tytów w Barrow wydarzyła się eksplozja. Wypadek ten spowodował wstrzymanie na krótki czas produkcji. Dziennik powstawił domysłom czytelników przyczynę wypadku.

Co mówi "Matin" o ustąpieniu Chamberlaina?

(-) Paryż, 17 października. W wymanewrowaniu Chamberlaina z gabinetu i usunięciu angielskiego ministra lotnictwa, widzi dziennik "Matin" parafrazę z wypadkami, jakie rozegrały się podobnie we Francji i dają mu okazję do stwierdzenia, że Anglija znajduje się dziś na tej samej śliskiej równi pochyłej, na jaką w swoim czasie zepchnęła Francję.

Dziennik pisze, że Chamberlain musiał ustąpić przed Churchillem podobnie, jak w maju Daladier został wymanewrowany przez Reynauda. Angielski minister lotnictwa został usunięty ze swego stanowiska w środku bitwy, podobnie jak w swoim czasie Gamelin. Fakty te mają zupełnie wyraźną wymowę. Równie przyczyną mają równe skutki. Reynaud wyprzedził Churchilla o kilka miesięcy na drodze do załamania się i kapitulacji.

Londyńskie radio o sile przebojowej niemieckich łodzi podwodnych.

(-) Genewa, 17 października. Radjo londyńskie w sudejty niedzielnej przyznało się w sposób otwarty, że "jest rzeczą możliwą, iż siła przebojowa niemieckich łodzi podwodnych jest obecnie większa, niż w roku ubiegłym".

Londyn posiada 300.000 bezdomnych.

Nowa niespodzianka: niemieckie samoloty myśliwskie zrzucają bomby.

(-) Nowy Jork, 17 października. Neutralni dziennikarze donoszą z Londynu o nowej niespodziance, jaką przynieśli niemieccy lotnicy myśliwcy, którzy zupełnie nieoczekiwanie zrzucali z ewych lekkich aparatów bomby na ważne obiekty wojskowe.

Przebojowa siła eskadr myśliwskich świadczy o faktycznej przewadze powietrznej, jaką wykazywa sobie niemieckie lotnictwo. Dziennikarze ci podnoszą w swych sprawozdaniach, że jest prawie rzecz niemożliwą atakowanie tych niezwykle szybkich aparatów myśliwskich.

Według oświadczenia ministra odbudowy, ma być kwestia pomieszczenia bezdomnych rozwiązana w gwałtowny sposób. W wywiadzie zakomunikował sir John Reith, iż zamierza przystąpić do budowy podziemnych mieszkań podziemnych.

Przynajmniej jednak, że projekt ten, będący w chwili obecnej w opracowaniu, napotka na poważne trudności. Najpierw bowiem będzie się musiało usunąć gruz i mury zawalonych domów, oraz oczyścić z odlamków ulice, a dopiero gdy te prace zostaną wykonane, będzie można przystąpić do budowy mieszkań podziemnych.

nym.

Ale i w tym wypadku łatwiej jest powiedzieć, niż wykonać. Spustoszenia są tak poważnych rozmiarów, że okazała się koniecznością powołania oddziałów wojskowych, które zajęły się oczyszczaniem z gruzów najważniejszych arterii komunikacyjnych. Ponieważ jednak ataki niemieckie trwają nadal z niezminiejszą siłą, byłoby to prace zaiste szczytowa.

Według sprawozdań dziennikarzy szwedzkich, co piąty dom w wschodniej dzielnicy Londynu jest zburzony, zaś co drugi uszkodzony. Ołbrzymi brak buduleca sprawia, iż twierdzenie, jakoby jeszcze przed nastaniem zimy miało powstać podziemne miasto, w którym znalazłoby pomieszczenie 300 tysięcy bezdomnych, wydaje się utopią.

Pozatem na uwagę zasługuje fakt forsownego usuwania z ulic gruzów zniszczonych domów, bowiem — jak oświadczają w kołach angielskich — widok zniszczonych domów i ulic wywołuje w społeczeństwie coraz większą depresję. Mówi się jednak, iż ludność musi się przyszyścić do tych zniszczeń, gdyż co dnia powiększają się one.

mu o zaginięciu 10 brytyjskich samolotów myśliwskich. Równocześnie ministerstwo lotnictwa uważało za stosowne poinformować o zestrzeleniu rzekomo 9-ciu samolotów niemieckich.

O niezwykle silnej skuteczności gradu bomb niemieckich można wyrobić sobie odpowiedni sąd, czytając komunikaty w sprawie okropnych warunków życiowych, w jakich znaleźli się liczni bezdomni w południowo-wschodniej dzielnicy Londynu.

W odrośnym artykule, który rzucza zamięni światło na społeczne nastawienie w Anglii, świadczy m. in.: Ilość zniszczonych budynków mieszkalnych w dzielnicy południowo-wschodniej Londynu nie jest tak wielka, jak dzielnicy wschodniej. Mimo to jednak natrafia się na większe trudności, jeśli chodzi o pomieszczenie dla bezdomnych. W ostatnich tygodniach znalezione pomieszczenia dla 24 rodzin, gdy tymczasem 189 musiało przebywać w stacji zbiornej dla bezdomnych, aczkolwiek okazało się, iż szereg mieszkań stał pustką.

Właściciele domów woleli prawdopodobnie nie mieć nie do czynienia z uchodźcami i dla wygody oświadczyli, iż wspomniane mieszkania nie byłyby dla tego celu odpowiednie. Wreszcie zażądano fantastycznie wysokich czynszów.

Urządzenia stacji zbiornych są fatalne. W wielu uszkodzonych domach uległy zniszczeniu nadające się jeszcze do użytku meble, a to z powodu deszczów i niedbaństwa, bowiem meble te całymi tygodniami czekały na usunięcie.

W południowo-wschodniej dzielnicy Londynu są ulice zasypane gruzami i rozwalonych domów, które jeszcze przed dwoma tygodniami uległy zniszczeniu. W dniu 25 września eksplodowały na jednej z głównych ulic 3 bomby i dotychczas nikomu nie wpadło na myśl, aby usunąć z ulicy resztki gruzu.

samolotów myśliwskich zestrzelił nieprzyjacielski samolot typu „Lysander“.

Nieprzyjacielskie naloty w Afryce wschodniej na Ras Gasa (Massana), Diredana i Hargheisa nie spowodowały żadnych ofiar ani szkód. (p)

Włoski samolot storpedował krążownik.

(-) Rzym, 17 października. W związku ze storpedowaniem krążownika angielskiego przez włoski samolot, o czym doniósł włoski komunikat wojenny z wtorku, korespondent wojenny „Popolo di Roma“ przynosi następujące szczegóły.

Włoski samolot torpedowy zaatakował brytyjski statek wojenny mniej więcej na 34 stopniu 0,5 minut szer. półn. i 6 stopnia 18 min. dług. zachod. Dzięki jasnemu światłu księżycy włoski samolot, lecąc bardzo nisko, zdołał zbliżyć się do krążownika i wystrzelić swą torpedę z bardzo niewielkiej odległości.

Statek został trafiony w prawy bok na wysokości przedniej wieży artyleryjskiej. Wkrótce po eksplozji torpedy nastąpiła druga znacznie silniejsza eksplozja na okręcie. Według doniesienia „Popolo di Roma“ trafiony brytyjski okręt wojenny ma należeć do klasy „Southampton“ lub klasy „Leander“.

Okręty klasy „Leander“ zostały wypuszczone z doków w latach od 1931—1934 i ostatnio zostały zupełnie zmodernizowane. Posiadają one przeciętnie 7.270 tonn wyporności uzbrojone są w 20 dział wielkich i małych kalibrów, 12 karabinów maszynowych, 8 wyrzutni torped i 2 samoloty, oraz liczą 550 ludzi załogi na stopie pokojowej.

Okręty klasy „Southampton“ mają wyporność około 9.100 tonn i są uzbrojone w 28 dział ciężkich i lekkich karabinów. Mają one 6 wyrzutni torped i 3 samoloty, oraz obsługiwane są przez 700 ludzi załogi na stopie pokojowej.

Do Gibraltaru zawinął uszkodzony krążownik angielski.

(-) Rzym, 17 października. Prasa rzymska donosi z Algieras, że w ciągu wtorku, oprócz wymienionego już angielskiego statku linowego i 4 uszkodzonych kontrtorpedowców, do portu w Gibraltarze zwinął również krążownik, elnio pochylony na bok. Kontrtorpedowce doznały ciężkich uszkodzeń. Podczas wynoszenia na ląd zabitych i rannych, policja odczyła kordonem cały teren portowy, nie wpuszczając nikogo do środka.

W kołach marynarki hiszpańskiej utrzymuje się przekonanie — jak donosi w dalszym ciągu prasa rzymska — że jednostki te należały do angielskiej eskadry morskiej, która brała udział w walce z flotą włoską na wodach koło Malty. Wśród zabitych znajduje się również komendant jednej z wymienionych jednostek. Do portu wojennego w Gibraltarze zwinął ponadto dwa okręty linowe — dwa krążowniki, 3 kontrtorpedowce, 2 łodzie podwodne i jeden krążownik pomocniczy oraz od strony Atlantyku transport konwojowany, składający się z pięciu okrętów handlowych.

Dyplomaci podróżują.

Moskwa, 17 października. Ambasador turecki w Moskwie Hajdar Aktaj, który w połowie sierpnia udał się do Ankarji celem zdania sprawy ze swej działalności — powrócił ostatnio do Moskwy. Natomiast ambasador amerykański Steinhardt, o którym pisano w prasie angielskiej, że miał dłuższą konferencję z komisarzem dla spr. zagranicznych Mołotowem, jeszcze się z nim dotychczas nie spotkał. Ambasador japoński Togo, który miał odbyć konferencję ze swoim następcą gen. Tategawą, minie się z nim gdyż opuszcza Moskwę d. 20 października, podczas gdy Tategawa zjawia się tam 24.

Wywłaszczenie żydowskich posiadłości w Rumunii.

Belgrad, 17 października. Ostatnio dokonana się w Rumunii daleko idąca reforma gospodarcza, o której ważności można sobie zdać sprawę wzięwszy pod uwagę dotychczasową rolę żydów w tym kraju.

Rozporządzeniem królewskim zostały wszystkie posiadłości ziemskie, należące do żydów wywłaszczone i przejęte przez państwo. Jak podają prasa rumuńska, pozostawało 1.200.000 ha ziemi w rękach żydowskich, pomimo, że liczne ustawy utrudniały żydom nabywanie ziemi. Przez przeprowadzenie tego rozporządzenia przynależność do przynależności do ideologii rasowej. Równocześnie przeprowadzono, jak donosiliśmy — liczne konfiskaty majątków wobec bi. ministrów jak np. Titeanu, który miesięcznie wydawał około 100.000 zł na niewiadome cele. W związku z propagandą robioną około podróży króla Karola do Londynu zainkassował minister 240.000 marek, z których zużycia również nie mógł usprawiedliwić się. Pozatem zarzącono ministrowi również inne nadużycia, które wyszły na jaw dopiero w ostatnich czasach.

Tom Mix uległ wypadkowi.

Florencja (Arizona), 17 października. — Znany aktor filmowy Tom Mix, występujący w niezliczonych filmach sensoryjnych uległ ostatnio ciężkiemu wypadkowi samochodowemu, tracąc w nim życie. Tom Mix kierował sam autem, a katastrofa została spowodowana okolicznością, że stracił panowanie nad kierownicą.

Wtorkowe ataki odwetowe odznaczały się niezwykle siłą.

Strącono dziesięć brytyjskich myśliwców.

(-) Sztokholm, 17 października. Ze wzrastającą mocą kontynuuje niemieckie lotnictwo swe ataki odwetowe na wojskowe obiekty w Anglii. Jak informuje sprawozdawca agencji Associated Press, obszar Londynu był atakowany we wtorek przedpołudniem pięciokrotnie przez samoloty niemieckie, które napływały falami.

Wobec coraz słabszej akcji obronnej, wskazujących się już angielskich samolotów myśliwskich, nie mogą już angielskie koła rządowe ludźmi ludności, która na własne oczy może się przekonać o udziale w walkach powietrznych lotnictwa brytyjskiego. Ministerstwo lotnictwa podało do wiadomości, że do godziny 5.30 popołudniu w ub. wtorek doniesiono

Wojna kosztuje Anglię dziennie 9 milionów funtów.

Sztokholm, 17 października. Koszty prowadzenia wojny przez Anglię wynoszą — według oświadczenia kanclerza skarbu sir Kingsleya Wooda, 9 milionów funtów dziennie w ciągu ostatnich czterech tygodni. Angielska Izba Gmin przyznała we środę nowy kredyt w wysokości miljarða funtów na cele obrony.

Anglicy opuszczają Bałkany.

Istambuł, 17 października. Wiele opuszczających Rumunię angielskich inżynierów, dziennikarzy, dyplomatów, oficerów, duchownych i kupców przybyło do Istambulu na pokładzie rumuńskiego parowca „Basarabia“. Koleją przybywały również przez Bułgarię z końcem ub. tygodnia tłumy Anglików, opuszczających masowo Rumunię.

Wszystkie hotele w Istambule są przepełnione Anglikami, którzy opuścili Bałkany. Z oświadczenia, udzielonego przez angielskich dziennikarzy istambulskiemu dziennikowi „Akscham“ wynika, że w Rumunii znajduje się jeden jedyny dziennikarz angielski, a mianowicie przedstawiciel agencji Reutersa. Figuruje on na liście personelu dyplomatycznego i należy do 20 członków angielskiego poselstwa, którzy narazie przebywają jako jedyni Anglicy w Rumunii.

O tem, kiedy dyplomatyczne stosunki między Anglią a Rumunią zostaną zerwane, zdecydował wyłacznie brytyjski poseł w Bukareszcie, sir Reginald Hoare. Tego rodzaju oświadczenie złożyła we środę w Londynie młarodajna placówka rządowa. Sir Reginald Hoare otrzymał wolną rękę w podjęciu takiej decyzji, jaką będzie uważał za najlepszą.

Kombinacje partyjne w Londynie

Berno, 17 października. Po wyborze Churchilla na przewodniczącego partii konserwatywnej wyłoniły się w koalicji rządowej pewne trudności spowodowane pewnym niezadowolaniem z przyjęcia przez premiera przewodnictwa konserwatystów. Lewica angielska wyraża skłó, że wolałaby, aby premier nie był się związał ściśle z konserwatystami i zajął stanowisko bardziej niezależne. Dziwna i nieco śmieszna wraźnia robi wystąpienie ministra pracy Bswina, który wyraził się na kongresie związków robotniczych, że „zastrzega sobie partja labourzystów udział w dalszym rozwoju angielskiego życia państwowego“. Pewne niezadowolenie na lewicy wywołało również powołanie do rządu dwóch konserwatystów, uważanych za mało wybitnych, co należy przypisać jedynie kombinacjom partyjnym Churchilla. „Daily Mail“ pisze na ten temat, że nie można na kierowniczych stanowiskach tolerować ludzi przeciętnych, co jest wybitną służą do Kingsley Wooda i Andersona.

Walki powietrzne nad stolicą Anglii.

Zestrzelenie 38 samolotów angielskich. — Zatonienie 6 okrętów.

Berlin, 17 października. Naczelna komenda armji niemieckiej donosi:

Brytyjskie lotnictwo, które nie jest w możności zaatakować wojskowe i gospodarczo-wojenne obiekty w Niemczech za dnia, kontynuowało swoje nocne, bez wyboru zrzucenia bomb na niewojskowe obiekty, a prztem przedewszystkiem na niemiecką ludność cywilną. Także i wczoraj trafione zostały budynki mieszkalniowe i domy wieśniacze, jak również pewien szpital w Niemczech środkowych i zachodnich. Wśród ludności są znowu zabieli i ranni.

Ataki niemieckiego lotnictwa na ważne ze względu wojskowe obiekty w Anglii południowej i środkowej, a przede wszystkim ataki odwetowe na Londyn były z tego powodu wydatnie wzmocnione. Silne formacje lekkich samolotów bojowych dokonały nalotu już za dnia pod osłoną sztafet myśliwskich bez żadnych przeszkód na Anglię południową i zrzuciły bomby ciężkiego kalibru na brytyjską stolicę. Ataki weszły w nocy przez użycie ciężkich formacji bojowych, w tem większej sile. Bomby ciężkiego i najcięższego kalibru trafiły w wielkiej liczbie przede wszystkim zakłady uzbrojeniowe, urządzenia komunikacyjne i zakłady zaopatrzenia, jak również urządzenia portowe po obydwu brzegach Tamizy. Wielkie pożary, powstałe po silnych wybuchach w sąrodmieściu po obu stronach Tamizy, jak również między łukiem Tamizy a dokami Victorji, były wi-

doczne podczas lotu powrotnego jeszcze aż do wybrzeża Kanafu.

Aczkolwiek brytyjskie myśliwce usiłowały kilkakrotnie uniknąć starcia, to jednak w kilku wypadkach niemieckie formacje myśliwskie zdołały je powstrzymać i pokonać.

W ciągu dnia i w nocy zostały dalej obrzucone bombami aż do najcięższego kalibru liczne urządzenia przemysłowe, składy ropy, lotniska, urządzenia kolejowe i portowe, jak również zakłady uzbrojeniu i zaopatrzenia w Anglii południowej i środkowej.

Minowanie portów brytyjskich i wód przybrzeżnych mogło być kontynuowane bez przeszkód przez siły morskie i powietrzne.

U wybrzeża Kanału artylerja marynarki przez celny ogień zmusiła kilka nieprzyjacielskich okrętów do odwrótu.

Nieprzyjacieli stracił w walkach powietrznych dnia wczorajszego 32 samoloty myśliwskie — 5 dalszych samolotów zestrzeliła artylerja przeciwlotnicza, jeden dalszy artylerja marynarki, tak, że nieprzyjaciel stracił wczoraj łącznie 38 samolotów. 7 samolotów niemieckich nie powróciło ze swego lotu na nieprzyjacielsia.

Jedna z łodzi podwodnych zatopila 5 uzbrojonych nieprzyjacielskich okrętów handlowych pojemności 31.000 ton, w tem wielki okręt-cysternę. Inna z łodzi podwodnych zatopila parowiec, pojemności 5000 ton, tak, że łączny sukces łodzi w tem przedsięwzięciu wynosi 31.545 ton.

Angielska łódź podwodna zatopiona przez włoską łódź podwodną.

Rzym, 17 października. Włoski komunikat wojskowy brzmi następująco: Główna kwatera armji włoskiej komunikuje: W oługu ubiegłej nocy włoska łódź podwodna „Ioti“ podczas misji w środkowej części Morza Śródziemnego wypatrzyła angielską łódź podwodną klasy „Pereus“ i natychmiast zdecydowała zaatakowała ją ogniem działa. Podczas wywiązujucej się zafartej potyczki, prowadzonej z niewielkiej odległości, włoska łódź podwodna trafiła nieprzyjacielską ogniem działa i karabinów maszynowych i storpedowała angielską łódź podwodną potem, jak dzieki szybkiemu manewrowi zajęła dogodną pozycję. Celnie trafiona nieprzyjacielska jednostka zatonała, przyczem przednia część wystawała prostopadła.

Włoska łódź podwodna nie doznała żadnych strat i odniosła tylko na lekkiej nadbudowie zupełnie nieistotne uszkodzenia. Nieprzyjacielskie łodzie podwodne klasy „Pereus“ typu oceanicznego mają wypor-

ność wody 1500 ton nad wodą, a 2.000 ton podczas zanurzenia. Zaopatrzone są w 8 wyrzutni torpedowych, jedno działo kalibru 10,2 cm i dwa karabiny maszynowe.

W Afryce północnej włoskie lotnictwo mimo niekorzystnej pogody bombardowało nieprzyjacielskie lotniska od Bir Keynae, El Daba, Assabad, Masten Baguah, Fuka i Bir Abu Smeit, jak również obozy barakowe pod Marsa Matrak i trafiło wszystkie obiekty, mimo ożywionej obrony artylerji przeciwlotniczej. Wszystkie włoskie samoloty powróciły. Nieprzyjacieli powtórzył swoje ataki na Bardia, Sollum, Derna i Bir Sofofi, na południe od Sidi Barani, które także spowodowały zabicie jednej osoby i zranienie pięciu. Dalszy nalot, dokonany w kilku falach nocą na Bengasi nie pociągnął za sobą żadnych ofiar, natomiast wyrządził znaczną szkodę w domach mieszkalnych. Jedna łódź motorowa została zatopiona w porcie.

W strażie pod Gharabut jeden z włoskich

Intronizacja nowego kardynała w Paryżu.

Przed bitwą...

W tych dniach odbyła się w Paryżu uroczysta intronizacja nowego kardynała w obecności wysokich dygnitarzy kościelnych i świeckich. Zdjęcie nasze przedstawia nowego kardynała w otoczeniu duchownych.

Opiekę duchowną nad wojskiem włoskim objęły setki kapelanów polowych. Zdjęcie nasze, dokonane na jednym z pól bitew w Afryce, przedstawia moment błogostawienia oddziałów wojsk włoskich. Na pierwszym planie duchowni słuchają spowiedzi żołnierzy włoskich.

Racjonalna gospodarcka mleczna

1.900.000 krów dojnych w Generalnym Gubernatorstwie. — Przeciętna wydajność msi ulec zwiększeniu.

Kraków, 17 października.

(pwp) Wszystkie starania, jakie w ciągu ostatniego roku poczynił Wydział Wyżywienia i Gospodarstwa rolnego, celem podniesienia stałej wydajności gospodarczej w Gen. Gubernatorstwie — były podjęte troską, by zło wykorzystanie do podstaw. Możliwie, że w innych dziedzinach gospodarki udało się wcześniej niż w sekcji rolnictwa usunąć zaniedbania i widoczne błędy przeszłości.

W dziedzinie gospodarczej szło o to, by bez względu na różne usiłowania spekulacyjne albo na chwilowe wahanja kroczyć wytrwale raz obraną drogą, celem powolnego, lecz stalego podwyższania siły produkcyjnej różnych działów rolnictwa. W tych okolicznościach widać dopiero jasno, że w rolnictwie może przynieść dodatnie wyniki tylko taka gospodarka, która jest oparta na trwałych podstawach i jest zakreślona na dalszą metę.

Z tego względu kierownictwo, świadome swej odpowiedzialności,

musi zrezygnować z rezultatów tanich i szybkich.

Chodzi bowiem oto, aby poznać braki i niedociągnięcia, podjąć przebudowę od podstaw. Z tego punktu widzenia trzeba patrzeć na naszą działalność w zakresie wyżywienia i rolnictwa w ciągu ubiegłego roku w Gen. Gubernatorstwie.

Jak ogromne znaczenie ma rolnictwo w każdej gospodarce ogólnopństwowej, tego nie trzeba wyjaśniać. Wartości produktów rolniczych idą w miliardy. W takim obszarze rolnym, jak obszar Gen. Gubernatorstwa, w którym do całkowitego wyzyskania siły produkcyjnej ziemi jest jeszcze daleko, każda zwykła wydajność wyraża się od razu niespodzianie wielkimi wartościami, które nie tylko są znaczne z punktu widzenia wyżywienia i ważne z punktu gospodarczego — lecz wpływają wybitnie na ogólny dobrobyt kraju. Fakt ten da się łatwo udowodnić we wszystkich dziedzinach produkcji gospodarczej. Szczególniej widać to

w zakresie hodowli bydła w Generalnym Gubernatorstwie.

W Gen. Gubernatorstwie jest około — 1.900.000 krów dojnych z przeciętną wydajnością 1.300 kg. mleka rocznie od krowy. Przeciętna wydajność krów w Rzeszy wynosi dwa razy tyle. Oczywiście przy tej jakości krów, jakie są obecnie w Gen. Gubernatorstwie, nie można ani w przybliżeniu marzyć o uzyskaniu podobnej wydajności.

Copróżda w Rzeszy prowadzi się już od szeregu miesięcy przebudowę hodowli bydła, ale i w Gen. Gubernatorstwie wydano z początkiem września rozporządzenie, — które stwarza możliwości, że i tutaj przebudowę takiej hodowli da się w wysokim stopniu zrealizować.

W myśl tego rozporządzenia będą używane w przyszłości tylko takie krowy i buhaje, które są wyraznie i wybitnie zdane do hodowli rozplodowej. Tym sposobem kładzie się kres temu nie do utrzymania nadal stanowi rzeczy, który w Polsce uniemożliwiał zdrową hodowlę bydła.

Było wprawdzie dobre bydło rozplodowe, pozierane z dobrych obór rozplodowych najrozmaitszych krajów europejskich, ale autorytet państwowy nie wystarczał, by je wprowadzić w życie. W Polsce nie troszono się o prosty o te kwalifikacje, hodowano bydło nie nadające się do hodowli i wytworzono powoli stan, jaki tu właśnie zastały władze niemieckie.

Z tem raz na zawsze musi się skończyć. Władze niemieckie są zdecydowana gospo-

darką w Gen. Gubernatorstwie doprowadzić do jaknajpomyślniejszego rozkwitu dla jej dobra.

Jak ogromne znaczenie mają poczynania w zakresie hodowli bydła, widać z prostego rachunku, któremu słuszność przyznać musi każdy rozumny gospodarz. Gdyby się np. udało podnieść przeciętną wydajność mleka z 1.200 litrów tylko na 1.700 litrów od krowy rocznie, to ta nadwyżka znaczalaby miliard litrów mleka.

Ten dodatkowy miliard litrów mleka można uzyskać w Gen. Gubernatorstwie bez trudności, gdyby warunki hodowlane i karmienia krów nie było tutaj zaniedbane od niepamiętnych czasów. Miliard litrów mleka to, licząc przeciętnie 3 procent tłuszczu, daje 30 milionów kilogramów masła — czyli na każdego mieszkańca Gen. Gubernatorstwa 2 kg. masła rocznie więcej niż dotąd.

Ten prosty rachunek niech będzie dowodem, że Wydział Wyżywienia i Gospodarstwa rolnego otacza i tę dziedzinę wielką troską. Jak we wszystkich prawie krajach europejskich, tak i w Gen. Gubernatorstwie

bilans tłuszczu mleka wymaga istotnej poprawy.

Jak to już na początku zazaczyliśmy, nie można wytkniętego celu osiągnąć odrazu. Skutki nieracjonalnej dawnej gospodarki dadzą się tylko stopniowo i zwolna usuwać.

Obecnie przekształca się gospodarckę karmu dla zwierząt. Wprowadza się stosownie płodozmian, aby uzyskać potrze-

Szkolenie gospodarzy w Generalnym Gubernatorstwie.

W sierpniu b. r. odbył się w Kielcach pokaz maszyn rolniczych, które mają być używane w Generalnym Gubernatorstwie.

Pokaz ten osiągnął pełny sukces. Sprzedawcy mieli się zapoznać z maszynami rolniczymi, częściowo nieznanymi w Generalnym Gubernatorstwie, jak n. p. z narzędziami do uprawy ziemniaków, zgrzeblami od chwastów, kultywatorami (te ostatnie z napędem ostremi zębami). W zamkowym majątku Balice odbył się później drugi pokaz,

przeznaczony dla praktycznego gospodarza rolnego. Pokaz ten znalazł pełny oddźwięk i żywą współpracę u dużej liczby zwiedzających.

Pokaz naukowy maszyn rolniczych wraz z uporządkowaną rolą pokazową w Opatowie powiększył liczbę dotychczasowych imprez, przewyższając je tak pod względem technicznym, jak i organizatorskim. Przegląd naukowy sam pokazał w ogrodzonym polu jednoskibowe

plugi różnych wielkości

jedno- i dwuskibowe plugi przy oraniu płytkim i głębokim, jak również kultywatory starej i nowej budowy.

Opierając się o niemieckie pokazy naukowe, obrobiono w obrębie ogrodzonego pola wąski pas ziemi różnorodnym sprzętem, który następnie w pozycji w środku przerwania pracy tam pozostawiono. W ten sposób mieli widzowie najlepszy obraz dokonanego pokazu oraz wyniki pracy rozmaitych narzędzi.

Inne natomiast pole pokazywało maszyny do dołkowania ziemniaków,

ne białke przez przyrządzenie paszy fermentowej. Izba Rolnicza, agronomowie okręgowi oraz urzędnicy hodowli bydła pracują nad powiększeniem komór (elewatorów) do przyrządzania fermentowania.

Tymczasowo wydano zarządzenie, by paszę kisić w dołkach ziemnych. Plodozmian ma na celu uzyskanie trzech zbiorów w dwóch latach! Dalszym usiłowaniem, zmierzającym do zwiększenia produkcji mleka są badania zdolności wytwórczości mleka (Milchleistungsprüfungen). Mianowicie majątki ponad 100 hektarów podlegają obowiązkowo od 1 lipca br. tak zwanym kolom kontrolnym.

Większa liczba gospodarstw drobnych chłopskich poddała się dobrowolnie takiej kontroli. Narazie na terenie Gen. Gubernatorstwa istnieje 144 takich kół kontrolnych (w dniu 1 kwietnia br. było ich załedwie 61).

Celem poprawy warunków hodowlanych w Gen. Gubernatorstwie

sprowadzono dotąd z Rzeszy 375 buhajów i 1.394 wołów.

Przywozi się stamtąd także ogry, świni (około 89.000) i owce (10.000). Stan bydła w większych majątkach nasila się systematycznie, ponieważ jest on przeważnie za mały, natomiast małe gospodarstwa trzymają za wiele bydła, dla którego nie posiadają dostatecznej paszy. Temu zlemu stanowi zaradono oryginalnymi środkami, jak to zazaczył Prezydent Wydziału Wyżywienia i Gospodarstwa Rolnego p. Körner.

przykrywania, zbierania w kupki, kopania ziemniaków i buraków. Na szczególną uwagę zasługiwała bronza sieciowa, która tutaj położona naodwrot, została umieszczona dla rozświetlenia wysoko nasypianych kopców ziemniaczanych. Także tutaj pokazano narzędzia, stojące w pozycji wykonywania pracy.

Oprócz tego przedstawiono uczestnikom wystawy w dwóch szopach kieraty, młocarnie, parniki, ręczne aparaty do bejcowania oraz kompletny plan czyszczarni z załączonym bejcownikiem do suchej zaprawy suszenia, kontynuując pracę. Dwujęzyczne napisy umożliwiły informacje odnośnie do rodzaju i sposobu działania maszyn, zwłaszcza odnośnie do korzyści przy zastosowaniu maszyn i narzędzi.

W ciągu pracy dla odbudowy pokazało się, że także polski chłop posiada dużo technicznego wyczucia. Jest jednak rzeczą konieczną pokazać mu

praktycznie przy pracy nowe gospodarcze narzędzia.

Wtedy nie potrzebuje chłop myśleć i kombinować, on widzi zaprzag zwierząt pociągowych, prowadzenie, jak również pracę narzędzia i może sobie wtedy najlepiej przedstawić, ile taki plug czy narzędzie do uprawy ziemniaków, czy też siatkowa bronza mogą przyczynić się do powiększenia plonów i zysków.

Pokaz maszyn w Opatowie wykazał wyraźnie wielkie zainteresowanie i zrozumienie u uczestników. Hekroć maszyny i narzędzia wykonywały swą pracę, tylekroć znajdowała się tam godna uwagi liczba

uczestników. Kontakt między pokazującymi a chłopami był też tutaj doskonały.

Praktyczny pokaz i objaśnienia uzupełniały się i tym razem tak doskonale, że tylko niewiele pytań padało z ust uczestników, na które trzeba było odpowiadać.

Szczególnego uroku nabierał pokaz poszczególnych maszyn przez to, że ten lub ów chłop obejmował prowadzenie np. maszyny do dołkowania albo plugu do obrania, a więc był to pewien rodzaj szkolenia, który najbardziej przekonywująco mógł pouczyć. Szkoda, że kierownicy szkolenia nie mieli do dyspozycji żadnego mikrofonu. Niejedno ważne objaśnienie musiało wypaść z powodu długiego rzędu uczestników. Także umieszczone inne głośniki przeskadzały w tem.

Zebrań doświadczenia przy przeprowadzonych pokazach maszyn rolniczych powinny być zatem odpowiednio wykorzystywane przy kursach szkoleniowych, mających się odbyć w Generalnym Gubernatorstwie za sprawą „Spółnoty-Maszyn“.

W przyszłości będą się odbywały regularnie w dystryktach, zwłaszcza w powiatach pokazy, w których będą demonstrowane maszyny i narzędzia tak dotychczas znane, jak i dla polskiego chłopu nowoczesne w ich praktycznym zastosowaniu. Przez to, że w każdym dystrykcie będzie ustanowiony specjalny kierownik dla szkolenia z możliwością pokazania i doradzania, a w każdym powiecie z możliwością zebrania w oznaczonym czasie zainteresowanych gospodarzy, powstanie ze względu na małe koło uczestników możliwość intensywniejszego i indywidualnego potraktowania postawionych pytań. Wraz z bieżącym szkoleniem gospodarzy musi zbudzić się

zamłówanie do maszyn,

a przez to będzie można napewno osiągnąć w stosunkowo krótkim czasie pokaz maszyn rolniczych, potrzebny dla realizowania zakreślonych planów uprawy, ulepszenia uprawy roli i uzyskania wyższej plonów.

„Święto rasy“ w Hiszpanji.

Madryt, 17 października Ostatnio odbyły się uroczystości z okazji święta rasy „Dia de la Raza“, które dopiero w ostatnich czasach nabrało większego znaczenia i stało się symbolem łączności Hiszpanji z krajami Południowej Ameryki zamieszkałymi przez Hiszpanów.

Z okazji tego święta urządzono w Madrycie ciskawą wystawę, uwidaczniającą wpływ Hiszpanji na południową Amerykę, wielkie odkrycia hiszpańskie itd. Wystawiono w gablotkach ciekawe karty geograficzne z czasów odkryć, notatki wielkich podróżników itp. pamiątki. Wśród osób, które wystąpiły z przemówieniami znalazł się również poseł republiki Peru, marszałek Benavidez, którego mowa nadana była przez radio na całą południową Amerykę. Podobne wystawy urządzono również w ministerstwie spraw zagranicznych, a wielu historyków i uczonych wzięło udział w imprezach święta. Katolickie związki Hiszpanji wystąpiły w związku z tem świętem z projektem, aby Matkę Boską od Słupa, której pamiątkę obchodził się w Saragoście, została uznana za patronkę całego świata hiszpańskiego. W związku z tym ruchem, obejmującym wszystkie kraje mówiące językiem hiszpańskim, wywołało nawłazanie stoeczków dyplomatycznych z republika Chile wielkie zadowolenie. Zerwanie ich, które miało miejsce w dniu 17 lipca br. doszło do skutku na tle różnic ustrojowych obu państw. W tym samym czasie został odznaczony prezydent republiki Peru dr Manuel Prado Ugarteche wielką wstęgą orderu Izabelli Katolickiej, co jest wyrazem zbliżenia się Hiszpanji do tej republiki.

KRONIKA

Polska prasa ilustrowana.

Kraków, 17 października. Nie możemy chyba już narzekać, że brak u nas dobrej prasy ilustrowanej. Obow wydawnictwo warszawskie jest w Krakowie wydawnictwo „Ilustrowany Kurjer Polski“, które od zarania dziejów Gubernatorstwa czyniło wielkie starania, aby szerokim rzeszom czytelników dać możliwość nabycia za niewielką sumę gazety ilustrowanej, dającej obraz najnowszych wydarzeń w Europie i w całym świecie.

„I. K. P.“ jest chyba w swoim rodzaju najtańszym pismem ilustrowanym. Redakcja, nie szczędząc kosztów i trudów stara się, żeby „I. K. P.“ swoja formą i treścią zbliżył się do najwykwintniejszych pism ilustrowanych z zagranicy.

Najnowszy numer „I. K. P.“ posiada piękne reportaże fotograficzne, ilustrujące życie i obyczaje mieszkańców Japonii. — Oprócz ilustracji z ostatnich wydarzeń politycznych, znajdziemy zdjęcia świadczące o żywotności polskiej służby budowlanej. Artystyczne ilustracje przepłatające są ciekawą i pouczającą treścią. **Wiele miejsca poświęcono fotografatorom i papiernikom gospodyniom.** Humor, zagadki, 2 powieści i inne artykuły rozrywkowe uzupełniają numer 19 „I. K. P.“. Cena 19 gr. numeru tylko 30 gr. — objętość 16 stron.

Okazja dla filatelistów.

Specjalne znaczki pocztowe w rocznicę powstania Generalnego Gubernatorstwa.

(pwp) Kraków, 17 października. W związku z rocznicą powstania Generalnego Gubernatorstwa ukażą się w dniu 26 października trzy specjalne znaczki pocztowe.

Rysunek wykonał Otto Engel (Kyffhäuser), zaś same znaczki sporządzone są na papierze satynowanym drukarni państwowej w Wiedniu. Nakład wspomnianych znaczków jest ściśle ograniczony i będzie je można nabyć od dnia 26 października w większych urzędach pocztowych, a niezależnie od tego będzie można znaczki zamawiać w biurze wysyłkowym dla filatelistów w Krakowie, przy urzędzie pocztowym Kraków 2. Wspomniane biura załatwia zamówienia również drogą listowną. Wszystkie trzy rodzaje znaczków specjalnych w cenie po 12, 24 i 30 gr. zawierają ponadto dopłatę w kwocie 38, 26 względnie 20 gr. pobieraną na cele kulturalne. Cena serji wynosi 150 zł.

W dniu 26 października stemplować będą urzędy pocztowe Kraków I, Warszawa C. I, Lublin I i Radom I, specjalnym datownikiem z odpowiednim napisem i rysunkiem. Ponadto wspomniane urzędy pocztowe będą ostemplowywały tymi datownikami znaczki w cenie 30 lub 20 gr. z odpowiednim przedrukiem w cenie 1 zł.

Wypadek na kole.

Kraków, 17 października. W dniu 15 października, przed południem, między stacjami Kraków-Płaszów a Kraków-Bonarka — na trasie Kraków-Skawina — pociąg manewrowy najechał na stojący pociąg towarowy z pustymi wagonami. Cztery puste wagony towarowe wykoleiły się. Żadnych ofiar w ludziach nie było, szkoda materialowa jest nieznaczna.

Od godziny 13 ruch odbywał się po jednym torze, ale o godz. 16.45 uruchomiono ponownie drugi tor. Podczas okresu zamknięcia trasy ruch towarowy odbywał się przez objazd, a ruch podróznych przez przesiadanie.

Z sali koncertowej

Wielki sukces Filharmonii w Krakowie.

Kraków, 17 października. Okazało się po wojnie, że wszystkie centra polskiej kultury muzycznej są w rozsypane, i że muzycy z Warszawy, Krakowa, Katowic, Poznania, Lwowa itd. nie mają żadnego zajęcia, muszą zarabiać dorywczo co oczywiście nie pozwala im na dalszą pracę nad swoim zadaniem i na rozwijanie swych zdolności.

Z początkiem lata br. otrzymuje od rządu Generalnego Gubernatorstwa znany muzyk monachijski Dr. Hannus Rohr polecenie zorganizowania polskich muzyków, w jedną wielką orkiestrę filharmoniczną. Starania znanego dyrygenta uwięzione zostały wkrótce (odpowiednim sukcesem, — gdyż w czerwcu br. występuje orkiestra po raz pierwszy na podwórku dawnej biblioteki Jagiellońskiej w obecności Generalnego Gubernatora dra Franka i reprezentantów miejscowych władz. Ten pierwszy występ decyduje o dalszej egzystencji orkiestry, która składając się z 85 członków, — występuje oddaj jako **zwarta całość**. Duża część muzyków, bo może jedna czwarta — przypada na Kraków, dalsze trzy czwarte pochodzą z Warszawy, Lwowa, Katowic, Poznania. **Po koncertach krakowskich odbędą się one w Warszawie i miastach prowincji.**

Trzeba zaznaczyć, że w zespole znajduje się również jedna kobieta, panna Wysocka, córka profesora Wysockiego z Krakowa.

Przez stworzenie orkiestry filharmonicznej uzyskali polscy muzycy **możliwość pracy zawodowej na odpowiednim poziomie i możliwość rozwijania swoich zdolności**, co jest objawem bardzo dotąd.

Wczorajszy koncert cieszył się dużą frekwencją publiczności polskiej. **(XZ).**

* * *

Jesteśmy sam na sam ze sztuką.

Któryś z romantyków powiedział że uważa muzykę za „najbardziej romantyczną gałąź sztuki, która przepelnia pierś człowieka przecuciem nieskończoności“.

To krótkie ujęcie muzyki jako sztuki wydaje się zupełnie wyczerpujące, muzyka odzwiera to, czego njąć ani określić nie można, co dotyka nierealnej sfery i sięga ku tęsknotom oderwanym, od konkretnych zjawisk i stanów świadomości do ducha poszukującego czegoś, co nie znajduje zaspokojenia nawet w pięknie sztuk plastycznych.

Ten niepokój, doszukiwanie się tajemniczości, nadzwyczajnych zjawisk, nieludzki stanów psychicznych — to ideał muzyki romantycznej która przez podkreślenie pierwiastka subiektywnego, fantastycznego, przez wydobycie z zakamarków średniowiecza legendarnego świata baśni, zbliżyła się do człowieka.

Klasycyzm w swoich formach muzycznych przejawiał się w umiarze, w pierwiastku refleksyjnym, obiektywnym. Charakteryzował go monumentalizm i spokój, pewna wytworność formy, nawet w momentach wielkiego napięcia i wzburzenia. Kompozycja klasyczna odznaczała się prostotą budowy, treścią — obiektywizmem.

Przejęcie jednak od klasycyzmu do romantyzmu miało formy pewnego rodzaju kompromisu, ponieważ muzyka romantyczna nie zrzuciła całkowicie form klasycznych, tylko wprowadziła nowe pierwiastki, polegające na rozszerzeniu instrumentacji, mającej na celu wydobycie efektów kolorystycznych i nastrojowych następnie wprowadzenie swobodniejszej formy.

Idealem muzyki romantycznej był Szopen i Wagner, który wrpłynął w służbę wyrazów uczuciowych wszystkie czynniki muzyczne, a więc przede wszystkim or-

kiestrę, następnie harmonię dyssonansową, której mistrzem był Szopen, Wagner znalazł doskonałe jego kompozycje i zajmował się niemi żywo, o czym świadczy jego własne słowa w autobiografii „Mein Leben“.

* * *

Wczorajszy koncert

był świetny już ze względu na repertuar, który dał nam obraz kierunków muzycznych trzech epok: klasycyzm, romantyzm i epoki łączącej pierwiastki klasyczne i romantyczne w symfonii Brahmsa. Trudno określić, która z tych trzech kompozycji była najlepiej wykonana, gdyż całość pozwala przypuścić, że między składem orkiestry a kapelmistrzem nastąpiło całkowite porozumienie i wzajemne poznanie.

Romantyzm Webera w uwerturze „Euryanthe“ znalazł całkowite zrozumienie w wykonawcach. Świat fantastyczny, który jest wogóle tematem oper Webera, znajduje wyraz w uwerturze, która mówiąc ludzkim pospolitym językiem, jest przecuciem opery. Potężny wstęp całej orkiestry poprzez linie melodyjne pierwszych, drugich skrzypiec i wiolonczeli wzrasta w dynamicie do jakiegoś tajemniczego pochodu duchów, jakie prowadzi przylatujące kontrabasy.

Symfonia VIII F-Dur Beethovona spotkała się znow z pełnym zrozumieniem składu orkiestry i jej świetnym dyrygentem. Z prawdziwą maestrią została wykonana trzecia jej część „Tempo di menuetto“, które w Symfonii zajmuje miejsce scherza. Narzuca się wprost plastycznie figuracja menueta stylizującego wszystkie jego staroświeckie cechy.

Punkt kulminacyjny, finał z potężną koda, pełen niespodzianek dynamicznych i harmonicznych złożył się na niezmierną skalę nastrojów.

Przechodząc do trzeciego punktu pro-

gramu I-szej Symfonii C-moll Brahmsa, musimy znowu podkreślić zespolenie w niej idealów klasycznych i pierwiastków romantycznych, jakie zaznaczają się w samym kolorystyce orkiestry łączącej się ściśle z nastrojową treścią muzyki. W ponurzych ustepek „Andante sostenuto“ odezwały się głębokie tony wiolonczeli i wspaniałe, potężne kontrabasy. Głębia smutku została podkreślona aksamitnym tonem fletu, przewaga linii melodyjnej, rysunek tematyczny, tak drobiazgowo cytelowany przez Brahmsa został świetnie wydobyty przez wczorajszy zespół orkiestry symfonicznej.

Należy nakoniec wspomnieć o samej orkiestrze pod batutą pana Rudolfa Erba. Jakiś mielibyśmy pożytek — że użyję takiego porównania — z dzieła genialnego inżyniera-konstruktora, którego powiedzmy wspaniałym zagłowiec zobaczylibyśmy na niezmiernych przestrzeniach oceanu bez zaranej załogi i jej przewodnika kapitana!

Nie chce się wierzyć, że zespół złożony z artystów polskich dawnej Filharmonii i Opery poznańskiej, warszawskiej, zgrał się w przeciągu sześciu tygodni tak wspaniale. W skład orkiestry wchodzi znane nazwiska, z których na wyróżnienie zasługują Wochniak, Rösner i Syrewicz z pierwszych i drugich skrzypiec, Rakowski, mistrz altówki, Boczek wybitny flecista i Madeja jako klarneista, wszędzie znany nam z solowych audycji Polskiego Radja, wirtuoz kontrabasta Ciechański.

Dyrygent p. Rudolf Erb odznacza się spokojem i świetnym oprowadzeniem całego kształtu programu. Ruchy jego pozbawione teatralnych zbitecznych gestów i efekciarstwa na jakie często chorują dyrygenci, wyrażają natomiast siłę wewnętrzną, jaka emanuje z prawdziwego zrozumienia sztuki.

Byliśmy tylko sam na sam ze sztuką.

Joanna Czarkowska.

Kasyno gry w Warszawie.

Dochód przeznaczony będzie wyłącznie na cele dobroczynne.

(pwp) Warszawa, 17 października. Zmieniłone powojenne stosunki społeczne i gospodarcze nie przemawiają za podjęciem działalności dawnej Polskiej Państwowej Loterii Klasowej w Generalnem Gubernatorstwie. Aby jednak umożliwić społeczeństwu polskiemu korzystanie z gier, powstało w Krakowie na podstawie rozporządzenia o monopolu gier w Generalnem Gubernatorstwie, **towarzystwo posiadające wyłącznie prawo uruchamiania kasyn gier towarzyskich, ustawiania i eksploataowania automatów szczęścia.**

W ciągu bieżącego miesiąca otwarte będzie w Warszawie pierwsze w Generalnem Gubernatorstwie kasyno gry, zorganizowane przez wspomniane towarzystwo na wzór znanych tego rodzaju światowych przedsiębiorstw. W warszawskim kasynie gry czynna będzie **ruleta, oraz gra baccarat.**

Kasyno to znalazło pomieszczenie w dawnym kasynie garnizonowem przy Alei Szuca 29. Od szeregu tygodni pracują nad urządzeniem wnętrz znani polscy architekci, artyści oraz rzemieślnicy. W lokalach kasyna znajdować się będzie szereg sal, lokal barowy i restauracyjny z kuchnią i piwnicą wyposażoną w napoje, a służące zarówno osobom biorącym udział w grze,

jak i publiczności. Przygrywać będzie jeden z najlepszych warszawskich zespołów muzycznych, a program dostosowany będzie do otoczenia. Ponadto przewidziane są liczne atrakcje, oraz widowiska baletowe z udziałem orkiestry.

Kasyno gry będzie dostępne najszerzszym warstwom polskiego społeczeństwa. Personal kasyna, liczący około 160 osób, składa się w większości z Polaków, którzy od pięciu miesięcy szkolili się pod kierunkiem fachowców, do objęcia swoich obowiązków, na specjalnie w tym celu zorganizowanym kursie. Tylko w ten sposób można było zapewnić graczom bezwzględna pewność i prawne bezpieczeństwo toku gry, które nie zawsze są respektowane w innych tego rodzaju prywatnych przedsiębiorstwach kasynowych.

Dochód z banku gier służy **wyłącznie celom dobroczynnym, mianowicie będzie on podziolony w równych częściach między instytucje Polskiego Czerwonego Krzyża, Rady Głównej Opiekuńczej, oraz na rzecz Zarządu Miejskiego m. Warszawy, z przeznaczeniem na opiekę społeczną.** Ten podział dochodów nadaje przedsiębiorstwu specjalny charakter służący interesom szerokich warstw ludności.

BOLESŁAW RYBAK.

Powódź

16)

„Wśród miejscowych robotników pozostała panna Marjeta Korabiowska, córka dyrektora fabryki, która osobliście dogląda dzieci i kobiet. Dyrekcja zaopatrzyła robotników w wystarczającą ilość środków żywności, a ponieważ urząd dróg wodnych sygnalizuje spadek wody, przeto należy się spodziewać, że wszystko będzie w porządku“.

Korabiowski zniechęcony, rzucił gazetę o chodnik. Dlaczego tak kłamano? Dlaczego otwarcie nie powiedziano, że ani on, ani jego zastępcy nie pomyśleli o tych ludziach! Dlaczego jego zastępca nie przyznał się, że nawet nie pomyślano o wywiezieniu sensacyjnego patentu, który za wielką sumę kupiono przed tygodniem zaledwie!

W tej chwili ktoś podbiegł do niego. Był to stary jego znajomy adwokat. Uścisnął mu gorąco rękę i wołał w uniesieniu:

— Gratuluje ci, gratuluje, ależ to wprost bohaterzy z was. A córka! Ho, to, nigdybym nie pomyślał, że panna Marjeta...

— Słuchaj! — przerwał mu Korabiowski — słuchaj, to wszystko nieprawda. Czuję się, jak zdradca. Nie nie zrobiłem! Adwokat popatrzył na niego z niepokojem. No tak, rzecz jasna, troska o córkę wytrąciła poczciwca z równowagi.

Trzeba go było wziąć gdzie między ludzi. Nie nie odpowiadając, wziął go pod rękę i zaprowadził do najbliższej, luksusowej kawiarni. Korabiowski nie wiedział, co się z nim dzieje. Ciężko usiadł na kanapie i podparł głowę rękami. Nie słuchał, co zamawiał adwokat, wypił machinalnie kieliszek koniaku, potem czemś zagryzł.

— Więc, słuchaj — zaczął się gorąco mówić zwierzać. — Myszmy wcale nie przeprowadzili takiego obrotu sprawy. Przecież gdyś tam zakładali fabrykę, to przeprowadzaliśmy odpowiednie wywiady i pomiary. Wszystko wskazywało na to, że fabryka jest zupełnie bezpieczna w tym zakresie. Aż tu nagle taka klęska. Ja wyjechałem, aby coś przygotować, ale zanim zdołałem cośkolwiek zrobić, już było zapóźno. Teraz gnębą mnie wyrzuty sumienia. Nie darowałbym sobie nigdy w życiu, gdyby tym ludziom miało się co stać. Ty tego nie rozumiesz, ale gdybyś z nimi pracował przez tyle lat... Zna się ich, jak własnych młodszych braci, widzi się ich braki, ale i zalety. Przecież, gdyby nie oni, to ja nie doszedłbym nigdy do majątku! I teraz taki koniec!

— No, nie rozpaczaj jeszcze. Zobaczysz, że wszystko się dobrze skończy. Starosta saperzy, a wiesz, że to dzielne chłopcy. Uratują ci córkę... — Tu nie chodzi tylko o moją córkę — przerwał mu Korabiowski. — Marjeta swoją drogą, chociaż nie mam złudzeń co do niej. Ianczej sobie wyobrażałam moją córkę. Tu chodzi o tych ludzi. Zro-

zum, ta nędza, która nie ma co jeść, której woda może już zalewać gardła...

Korabiowski nie mógł już wytrzymać dłużej, porwał się z kanapy, wcisnął kapełusz na głowę, przebiegł przez kawiarnię i wskoczył do samochodu.

— Do fabryki! — krzyknął na szofera. Szofer popatrzył się zdziwionym wzrokiem na dyrektora.

— Panie dyrektorze, przeciw fabryka... — Mówię do fabryki, a jeśli i ciebie chcą oblać, to wyśiadaj, wyśiadaj, mówię! Pojadę sam.

Przeżalony stanem swego chlebodawcy szofer wyskoczył z wozu. Korabiowski zajął jego miejsce, zapalił motor i ruszył całym pędem z miejsca. Zdumiony szofer usłyszał jeszcze zgrzyt niewprawnie zmienianych biegów, poczem wóz zniknął mu z oczu.

VIII.

Mijał szósty dzień powodzi. Ludzie siedzieli po barakach, bo im już nie chciało się wychodzić nad wodę i patrzeć się na groźne, mętne fale. Wieczorem położyli się weześnie spać, bo to i światła nie było i lepiej było przespać głód, który im skręcał kiszki. Dzieci płakały po kątach. Mleka już nie było, gdyż wieś została także odcięta od fabryki i chłopcy wgnali bydlę do dalszych, wyżej położonych okolic. Tym było nieco lepiej, wprawdzie i oni nie mieli kontaktu ze światem, ale zawsze nie cierpieli tak strasznie, jak robotnicy fabryczni.

Putyra stał samotnie na brzegu wielkiego jeziora, utworzonego przez nędzną zazwyczaj rzeczkę. Spoglądał na drugi brzeg, mającący w oddali. Wyglądał

stamtąd ratunku i wydawało mu się, że właśnie coś tam zaczęło się dziać. Zwołał natychmiast pobliskich robotników. Po chwili wszyscy wylegli na brzeg i wypatrywali.

— Pewno saperzy przyjechali — odważył się któryś powiedzieć.

— A może będą budowali most na pontonach — ludził się drugi.

— E! Idźcie ty — oburzył się trzeci, który widocznie służywał w saperach. — Jakżeby na takiej wodzie mogli most budować? Zresztą i poco? Byleby tylko przyjechali na pontonach i żarcie przywieźli. To najważniejsze. A co potem będzie, to już mniejsza.

— No, to możemy sobie tym razem podjąć porządek — zauważył ktoś, a zdanie to podchwycili wszyscy.

— Ani mi się waźcie — krzyknął Putyra. — Nie jest jeszcze pewnem, czy to saperzy i czy przywieżą nam żywność. Nazrecie się, a potem co będzie! Stać i czekać. Wytrzymałiśmy tyle, to i wytrzymaemy jeszcze więcej.

— To ci dopiero komendant — zaczęły się bunt. — Nikt cię tu nie wybierał wódem, więc nie masz do gadania. Putyra odwinął się i strzelił śmiałką w twarz. Szmerły ucihły, masa ugięła się na widok tej wielkiej siły, jaka drzemała w Putyrze. Powalonej podniósł się z ziemi i obrzucił przeciwnika wściekłym spojrzeciem. Nie odważył się jednak powiedzieć ani słowa. Zmieszał się z tłumem, który mileżąc otaczał Putyrę. A ten jakoś zebrał się w sobie, oprzytomniał. (Ciąg dalszy nastąpi).

Ceny maksymalne na owoce i jarzyny.

Kraków, 17 października. Starosta miejski wydał obwieszczenie o cenach na owoce i jarzyny na targach tygodniowych i w sklepach, w czasie do 20 października. Po wyższe ceny są maksymalne i nie wolno ich przekraczać, natomiast wolno je obniżać. Wszelkie odstępstwa od powyższego zarządzenia będą surowo karane.

Ceny jarzyn od wytwórcy za 100 kg.

Kalafjor (szt. I sort.) zł 0,70, kalafjor (szt. II sort.) 0,50, kalafjor (szt. III sort.) 0,20, cebula 40.—, fasola szparag. 80.—, fasola (jasiek) 100.—, pietruszka z nacią 50.—, seler z nacią 40.—, buraki ćwikłowe (bez naci) 20.—, marchew cukr. (bez naci) 20.—, rzodkiewka (wiązanka 15 szt.) 0,20, rzodkiew (wiązanka 5 szt.) 0,20, kalarepa sztuka 0,08, kapusta włoska 20.—, kapusta czerwoną 20.—, kapusta biała 15.—, pomidory (I sorta) 100.—, pomidory (II sorta) 40.— zł.

Ceny owoców i grzybów od wytwórcy.

Jabłka deserowe zł 200.—, jabłka kompotowe 150.—, gruszki deserowe 300.—, gruszki kompotowe 200.—, śliwki węgierki 250.—, żurawiny 80.—, grzyby świeże 150.—, grzyby (podpieńki brzozi) 80.—, grzyby suszone (I sorta czapki 35.—, grzyby porzeczki i krajane 20.— zł.

Ceny jarzyn na placu targowym.

Kalafjor (I sorta) zł 0,90, kalafjor (II sorta) 0,65, kalafjor (III sorta) 0,25, cebula 0,50, fasola szparag. 1.—, fasola (jasiek) 1,20, szpinak 0,75, pietruszka z nacią 0,60, seler z nacią 0,50, buraki ćwikłowe bez naci 0,25, marchew cukrowa (bez naci) 0,35, rzodkiewka (wiązanka 15 szt.) 0,30, rzodkiew (wiązanka 5 szt.) 0,30, kalarepa (sztuka) 0,13, kapusta włoska 0,35, kapusta czerwoną 0,30, kapusta biała 9,22, pomidory (5 sorta) 1,30, pomidory (II sorta) 0,60 zł.

Kącik gospodarstwa domowego.

Czy pani ma dogotowywać?

Kraków, w październiku. Jest to pytanie bardzo na czasie. Być może, że nie wszystkie panie zdają sobie jeszcze sprawę, jak wielką rolę odgrywa przysięgła w gospodarstwie domowym, zwłaszcza jeśli chodzi o rzecz tak ważną, jak oszczędność, a ponadto, jak duże stanowisko udogodnienie. A zrobienie dogotowywacza „domowym sposobem“ wcale nie jest tak trudne. Przedewszystkiem więc wystarajmy się o jakąś drewnianą skrzyneczkę, tak dużą, aby pomieściła się w niej swobodnie 2 garnki (można też naturalnie zrobić dogotowywacz mniejszy — na jeden garnek). Gdyby o drewnianą było trudno, może to być i duże pudło tekturowe, byle dość mocne. Następnie zakratujemy się około wysięiółki izolującej. A więc może to być wata, dro-

biutkię wórki drewniane lub papierowe, czy też wreszcie małe ścińki galganków. Tym materiałem wysięiołkę ciasno skrzynkę tak, aby własnie pozostało w niej miejsce na jeden lub dwa garnki. Teraz z kolei musimy jakąś starą szmatką wyłożyć zgrabnie te wgłębienia na garnki, co jest wskazane przede wszystkim ze względów praktycznych, gdyż inaczej wysięiołka izolacyjna będzie się ciągle naruszać, wyciągać i co gorzej — przysparzać śmiecia w mieszkaniu. Nie zapomnijmy także i o tem, że praktycznie jest połozyc na dnie tych gniazdek dla garnków kraczki ceraty lub linoleum (znajdzie się coś takiego w domu). Pomoże to nam do zachowania czystego wnętrza w dogotowywaczu, gdzie czasem pobrudzony spód garnka mógłby posmolić galgania wysięiołkę. Natomiast taki kra-

dek da się doskonale od czasu do czasu wymyć. Oczywiście, że tą samą warstwą izolacyjną musimy wysłać i pokrywę dogotowywacza, jeśli chcemy, żeby dobrze spełniał swe zadanie, tj. zachował wysoką temperaturę do jakiej nagrzany jest uprzednio na gazie lub ogniu garnek oraz zawarta w nim potrawa.

A teraz parę słów pochwały dla dogotowywacza. Proszę sobie wyobrazić coś to za wygodą, jeśli musimy palić oszczędnie, kiedy jakąś potrawę po przygotowaniu, możemy wstawić do takiego „zaczarowanego“ pudełka, gdzie już sama w własnym cieple dojdzie doskonale. Wszelkie zupy, jarzyny, jak marchewka, brukiew, kalarepka, wszelkie klopsyki mięsne z siekaniny, dogotują się w ten sposób doskonale. Niemalże przysięgła oddać może także dogotowywacz i w tych gospodarstwach, które nie rozporządzają wygodnym kominiem. Biedna zakłopotana gosposia, borykająca się z trudami gotowania bardziej urozmaiconego obiadu na jednopłomiennej maszynie lub jednopłytkowej kuchence elektrycznej, biedna gosposia, która nieraz doprawdy nie wie co zrobić, aby nie wystygła zupa, zanim dogotują się ziemniaki i aby nie wyschła pierzeń — teraz może doskonale zaradzić kłopotom, fabrykując sobie domowym sposobem taki nieoceniony sprzęt, jakim jest ten właśnie dogotowywacz.

230 straży ochotniczych w miechowskim.

(Zet) Miechów, 16 października. Na terenie pow. miechowskiego jest obecnie czynnych i bardzo żywotnych 230 straży ochotniczych. W okresie ostatnich trzech miesięcy przeprowadzono z komendantami wszystkich straż 6 odpraw, oraz 3 sesje wójtowskie. W miarę możliwości finansowych, straża stopniowo się ekwipują. Jako nowość na terenie powiatu wprowadzono system opodatkowania się wszystkich obywateli na rzecz straży, t.j. każdy gospodarz obowiązany jest zaopatrzyć się w sprzęt przeciwpożarniczy, lub wzmian wpłacić pewną kwotę na zakup sprzętu przez miejscowe oddziały straży. Trzeba tu z uznaniem podkreślić, że organizacja strażacka cieszy się poparciem i życzliwością władz powiatowych z p. starostą na czele. Instrukctorem powiatowym straży jest kapit. Gołąb.

(Jo) **ADRESY APTEK** dyżurujących w najbliższej nocy w Krakowie: Retoryka 1, tel. 130-72; Krakowska 19, tel. 101-21; Długa 88, tel. 173-36; Adolf Hitler Platz 42, tel. 114-27; Florjańska 15, tel. 100-31; Karmelicka 9, tel. 123-33; Dietla 76, tel. 10g-30; Zwierzyniecka 7, tel. 124-27; Rakowicka 12, tel. 114-08; Plac Zgody 18, tel. 165-54.

(Jo) **WYPADKI NA ULICY.** We środę popołudniu został przejechany przez samochód koło dworca towarowego Kisiak Oleksy, lat 15, zamieszkały Raclawicka 26, doznając złamania prawej nogi. Po zaopatrzeniu przez lekarza Pogotowia Raclawickiego, został odwieziony do szpitala św. Łazarza na II. oddział chirurgiczny. Na Woli Duchackiej został przejechany przez samochód Piotrowicz Kazimierz, lat 10, doznając złamania lewej nogi. Po zaopatrzeniu przez lekarza Pogotowia Raclawickiego, został odwieziony do szpitala św. Łazarza.

Z Warszawy i okolicy.

Pożar mieszkania od wybuchu spirytusu.

Władysław Remcha, palec papierosa, przelewał spirytus z butelki do butelek. W pewnej chwili nastąpił wybuch, od którego zajęły się łatwo palne materiały, przyczem Remcha gasząc płomienie wylał część spirytusu na siebie, doznając strasznych poparzeń twarzy, rąk i szyi. Po chwili zapaliły się firanki, a niebawem całe mieszkanie stało w płomieniach. Zawezwano straż pożarną, która pożar ugasiła. Remcha w stanie groźnym przewieziono do szpitala Przemienienia Pańskiego.

Szajka złodziejska okradła żydowski szpital na Czystem.

W żydowskim szpitalu na Czystem w Warszawie skradziono z magazynu toboleki i walizki z odzieżą i rzeczami chorych i zmarłych pacjentów. Policja przeprowadziła rewizję, przyczem zatrzymała siedem osób, a wśród nich pracownika tegoż szpitala Zygmuntą Łapsza. Wszystkie skradzione przedmioty odnaleziono i zwrócono zarządowi szpitala. Decyzją sądziego śledczego przytrzymałych zwolniono z aresztu, pozostawiając ich pod nadzorem policyjnym do czasu rozprawy sądowej.

Smierćelne porażenie prądem przy pracy.

Po przybyciu na dworzec główny pociągu pospiesznego z Kutna, pomocnik maszynisty 37-letni Bolesław Jankowski, mieszkający Kutna, pracując na tendrze parowozu dotknął głową górnego przewodu elektrycznego o napięciu 6.000 volt. Jankowski spadł do parowozu i mimo natychmiastowych zabiegów lekarskich poniósł śmierć.

OBWIESZCZENIA URZĘDOWE

Ogłoszenie

Urzędu Gospodarowania węglem w Generalnym Gubernatorstwie Dystrykt Krakowski.

dotyczy: stwierdzenia zapotrzebowania węgla na czasokres od 1 listopada do 31 grudnia 1940 r. przedsiębiorstw przemysłowych i rzemieślniczych, zakładów handlowych, restauracyj itd. o zapotrzebowaniu miesięcznym od 1—100 ton.

Wspomniane wyżej przedsiębiorstwa wzywa się do podania dnośnym hurtownikom węglowym II. klasy żądanych przez nich informacji odnośnie wielkości oraz rodzaju przedsiębiorstwa, zapotrzebowania, jak i zapasów węgla, a to najpóźniej do dnia 23 października 1940 r.

Od punktualnego oraz rzeczywistego zgłoszenia uzależnia się dalszą dostawę węgla.

Zgodność złożonych zgłoszeń będzie kontrolowana przez organy Urzędu Gospodarowania węglem w Generalnym Gubernatorstwie.

Kraków, dnia 11 października 1940 r.

Pełnomocnik Obwodowy
Urzędu Gospodarowania węglem
w Generalnym Gubernatorstwie
Dystrykt Krakowski.

NIEMIECKIE PODANIA, umocnienia pism orady prawne. Interwencje, Sprawy podatkowe. — **KONCESJONOWANE** Biuro Mikulski, adv. Motak, Bełszowa 10, telef. 159-85. 87227

TYLKO z NIEMIECKIEGO biura Adolf Hitler-Platz 32 I. p. wydanie Twoje portka, list, omaczenia, załatwiam fachowo. Starowiślna 21/8. 86966

OBIADY obfite, smaczne, trzydanowe 2 zł, dwudanowe 1,70. abonament — 20 groszy tańiej. — Kolarze i złoty Karmelicka 21. 87255

BŁOCZKI KASOWE „PARAGON“ na składzie. — Sklep papierniczy Szewska 8. 87407

PODANIA niemieckie, tłumaczenia, załatwiam fachowo: Starowiślna 21/8. 86966

INSTALACJA światła elektrycznego, dzwonek, zakłada — równocześnie naprawia Armatus — Kraków, Stolarska 6. 87340

ZAKOPANE BRISTOL hotel pensjonat, pięknie położony idealne warunki wypoczynkowe. 80798

NAJLEPSZA trwałą odnalezio, farbowanie włosów wykonuje firma „Sława“, Kraków, Florjańska 47, w podwórzu. Ceny przystępne. 87118

REUMATYZM nerwobóle leczę tylko **SAPOMENTHOL MATULI** niezbędny przy grypcie, do nabyć we wszystkich aptekach i drogeriach. 84878

PODANIA prośby, tłumaczenia niemieckie — wykonuje Terlecka — Terlecki, Florjańska 55, Firma chrześcijańska. 87228

BATERIE LATARKI ZARÓWKI
Ceny hurtowe
PROWINCJA ZA ZALICZENIEM

JAN ZANIEWICKI
WARSZAWA
WSPÓLNA 14.12. TEL. 913-83

SIĘW

Polska Służba Budowlana pracuje nad odbudową kraju — Premie dla plantatorów tytoniu — Kto fabrykuje maszyny rolnicze? — Hodowla malin — Zwalczanie szkodników — Nowy sposób użytkowania śmieci — Jesienna przeróbka lnu — Kącik tysiąca dziwów — Powieści: „Jarmark wczorajszy“ i „Za służbą“ i wiele innych ciekawych artykułów zawiera Nr. 8. gazety wrocławskiej „Siew“ — Każdy rolnik powinien w domu swoim czytać tylko „Siew“

Ceny prenumeraty miesięcznej tylko 1 złoty.

Zamówienie na prenumeratę przyjmują wszystkie urzędy i agencje pocztowe. — Pisząc do redakcji „Siewu“ skieruj list swój pod Kraków, skrzynka pocztowa 554

Co grają w kinach?

W kinie „WANDA“ dotychczas niegrana przepiękna komedia „ZDRADZIŁA CZY NIE?“ tylko do 17 października 1940

Gips i cement

SKLEP KOMISOWO HANDLOWY

GRODZKA 42

Kupić sprzedać zarobić

L. STOFF Kraków, Starowiślna 28. Tel. 107-99.

Fabryka Maszyn Młyńskich Bracia A. Dagnan
Tarnów, ul. Lwowska 65/199, Tel. 117

AUTAMI przewoźny rzeczy, towarowy, osoby: Plac św. Ducha, Bufor. 36990

AUTO ciężarowe wynajmuje na tury. — Szeroka 18. 86773

Numer akt: 23/40.

Obwieszczenie o licytacji ruchomości.

Komornik Sąd Grodzkiego w Proszowicach rewira Bonwald Jodko, mający kancelarię w Proszowicach, ul. Zagrody Nr. 23, na podstawie art. 602 kpc. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 29 października 1940 r. o godz. 12 w Kowarach, odbędzie się pierwsza licytacja ruchomości, należących do Alfreda Morstina, składających się z 2 klaczy, 6-letniej i 3-letniej, maśd kasztanowej, oszacowanych na łączną sumę zł. 4.600. — Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym. — Dnia 4 października 1940 r. — Komornik.

„UNIVERSAL“

MATERIAŁY BUDOWLANE

KRAKÓW Starowiślna 28 129-37

WARSZAWA Żurawia 24a 815-22

Telefon 815-22

Świeże Karpie nadeszły!

Ryby kupuje się najlepiej w „NORDSEE“ Spółce dla handlu rybami z o. o. KRAKÓW

MIEJSKA HALA TARGOWA
Al. Daszyńskiego 3, od godz. 8-13, Tel. 189-10

FORS SZORUJE I CZYSZCI WSZYSTKO WYRÓB FABRYKI „DOBROLIN“

